

IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM
EMBERI JOGI MUNKACSOPORT TITKÁRSÁGA

NŐK JOGAIÉRT FELELŐS TEMATIKUS MUNKACSOPORT

IKT. SZÁM: VII///2021
MELLÉKLET: JELENLÉTI ÍV

EMLÉKEZTETŐ
2021. ÁPRILIS 28.

Helyszín: videokonferencia

Időpont: 2021. április 28. 11.00 óra

Beneda Attila, családpolitikáért felelős helyettes államtitkár, az ülés elnöke köszöntötte a Nők Jogaiért Felelős Tematikus Munkacsoport (a továbbiakban: TMCS) ülésének résztvevőit. Az ülés napirendjével kapcsolatosan technikai okból azt az ügyrendi javaslatot tette, hogy a 2. napirendi ponttal kezdődjön a munkacsoportülés. A résztvevők egyetértettek a napirend módosításával.

1. napirendi pont: Beszámoló a kapcsolati erőszak témát érintő aktuális kérdésekről

Beneda Attila elmondta, hogy a napirendi pont felvételének különös aktualitása van. A különböző módon beérkező jelzések mind azt mutatták, hogy koronavírus-világjárvány miatti társadalmi és családi deprimáltság sajnos a családon belüli erőszak mértékét növelte. Volt olyan időszak, amikor segélytelefonokra érkező hívások száma duplája volt a szokásosnak. Ebben a tekintetben mindenképpen szükség van arra, hogy a kérdéskört áttekintsék. Tájékoztatta a résztvevőket, hogy 2021. április 29-én ülésezik a Családjogi Civil Munkacsoport, ahol miniszteri szinten fognak ezekről a kérdésekről is egyeztetni.

Táncsics Zita az EMMI Esélyteremtési Osztály képviselőjében megerősítette, hogy valóban megnövekedett a hívásszám a járvány időszaka alatt, de szerencsére nem volt olyan nap, amikor ne lett volna üres férőhely az ellátórendszerben, továbbá az ambulanciák áttértek online működésre és minden szolgáltatásukat biztosították. Elmondta, hogy lezárult az EFOP 1.2.4 Kríziskezelő szolgálatok fejlesztése konstrukció. A Családbarát Magyarország Nonprofit Közhasznú Kft. projektjeinek eredményei közül kiemelte a kapcsolati erőszak témájához közvetlenül kapcsolódókat. Vállalás volt, hogy a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjai körében 5000 főt megszólítva megvalósul egy képzés. 4215 fő végezte el a képzést, melynek oka, hogy a pandémia miatt sok képzési alkalom elmaradt. A hiánypótló képzés során heterogén képzési csoportok kerültek kialakításra, ami főként az esetfeldolgozások során bizonyult nagyon hasznosnak. Ennek során nagyon sok gát feloldódott, amelyek eddig az együttműködést akadályozták. **Táncsics Zita** az infokommunikációs fejlesztések közül kiemelte az áldozatsegítő applikáció létrehozását. A „Kapcsolj egyből!” applikációnak több célja van. Segít az áldozatoknak felismerni, beazonosítani a problémát, az áldozat vagy érdeklődő láthatja, hogy a közelében milyen segítő lehetőségek érhetők el, valamint van egy pánikgomb funkciója is, melynek segítségével egy gombnyomással hívható az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat (a továbbiakban: OKIT). További infokommunikációs fejlesztés, hogy az OKIT elindította a chat-szolgáltatását, amely teljesen anonim módon működik, egy gombnyomással

teljesen elsötétíthető a képernyő és az előzmények visszakereshetetlenek. A járvány miatt több rendezvény elmaradt, emiatt maradt forrás a projekt végén, amelyekből 20 krízisközpontot és nyolc titkos menedékházat láttak el olyan eszközökkel, amelyek a járvány elleni védekezést segítik. Összesen 8000 db antigén gyorsesztesztet, 860 doboz C- és D-vitamint, 2200 db FFP-2 maszkot, 3500 db sebészeti maszkot, továbbá összesen 2600 szappant, fertőtlenítő gélt, tisztítószeret osztottak ki. A projekt minden tekintetben hozta az elvárt eredményeket. **Táncsics Zita** elmondta, hogy a következő fejlesztési időszakban nagy hangsúlyt fektetnek a prevencióra. Ahhoz, hogy jó prevenció programokat lehessen előkészíteni, nagyon fontos ismerni a célcsoportot a tekintetben, hogy mit gondol a kapcsolati erőszakról mint problémáról, mint jelenségről. Az attitűdfelmérést két fókuszcsoportban végezték, először a 18-25 éves korosztályban került sor az interjúkra. Meglepő eredmény volt, hogy az összes résztvevő ismert olyan embert, aki áldozat vagy vélhetően áldozat. A kapcsolati erőszak fogalma ebben a korosztályban ismert, de alapvetően inkább a fizikai bántalmazáshoz kötik. Verbális bántalmazás esetén a szándékosság dönti el, hogy kapcsolati erőszaknak ítélik-e meg vagy nem. Arra a kérdésre, hogy kihez lehet segítségért fordulni, azt a választ adták, hogy pszichológusokhoz, rendőrséghez, illetve gyermeki érintettség esetén a gyámhivatalhoz. A 14-18 éves korosztályt olyan kérdőívvel keresték meg, amely teljesen alkalmazkodik a digitális oktatás feltételeihez. A kérdőívet 2255 diák töltötte ki, melynek során érintettséget nem mértek. A felmérésben való részvétel önkéntes volt. A felmérés során annak ellenére, hogy csak attitűdöt mér fel, előfordulhat, hogy egy érintett diákban kérdések fogalmazódnak meg vagy érzelmileg bevonódik. Ezért a felmérés mellett sok olyan anyagot küldtek, amiből információhoz juthatnak, illetve készültek kisfilmek is, amelyek segíthetik megérteni a problémát. Az egyik kisfilmet az egyik krízisambulancia munkatársa készítette¹.

Beneda Attila megjegyezte, hogy az impresszív kisfilm számos gondolatot vet fel az emberek fejében arról, hogy milyen árnyaltak az emberi kapcsolatok, milyen sok apró buktató lehet bennük. Ezért nagyon figyelemmel kell lenni egymásra nem csak a párkapcsolatokban, de bármilyen emberi kapcsolat során.

Nógrádi Noá a Patent Egyesület képviselőjében elmondta, hogy a szervezetük tapasztalatai alapján a fiatal korosztályt nagy számban és korán kezdi el érinteni a szexuális erőszak kérdése. A kisfilmben is megjelenik a szexuális erőszak mint a kapcsolati erőszak egyik formája. Megkérdezte, hogy az attitűd felmérésben és a prevenció tervekben szerepel-e a szexuális erőszak kérdésköre.

Táncsics Zita válaszában elmondta, hogy a prevenció programok során az a cél, hogy a kapcsolati erőszakot egészében láttassák, ahogy a kisfilmben is szerepelt, a szexuális erőszakról is szó fog esni. A prevenció programok kidolgozására a későbbiekben fog sor kerülni. Jelenleg azt vizsgálják, hogy az érintett célcsoportokban milyen attitűdökre, milyen problémákra kell reflektálni. Ez fogja meghatározni elsősorban a prevenció programok fókuszát.

2. napirendi pont: Beszámoló az ENSZ nők helyzetével foglalkozó bizottságának 65. üléséről

Soós Andrea a Családokért Felelős Nemzetközi Kapcsolatok Osztálya képviselőjében elmondta, hogy a Nők helyzetével foglalkozó bizottság 65. ülésére 2021. március 15-26. között virtuális formában került sor. Novák Katalin miniszter asszony videóüzenet formájában vett részt az általános vitán és egy miniszteri kerekasztalon, illetve a hagyományos EU miniszteri találkozón Rácz Zsófia helyettes államtitkár vett részt virtuális formában. A pandémiának jelentős hatása volt a nők helyzetére, nem

---

¹ A kisfilm lejátszásra került a videokonferencián. Elérhetősége: <https://www.youtube.com/watch?v=bw8ihMK6OIM>

csak a kapcsolati erőszak, hanem a nők családon belüli helyzetére, az otthoni ápolásra, a munka és magánélet összeegyeztetésére is rányomta a bélyegét. A CSW 65. ülészakának két fő témája a nők politikai részvétele és a nők elleni erőszak felszámolása. A nők politikai részvétele téma nagyon megosztotta a tagállamokat, az, hogy hogyan lehetne ezt inkább biztosítani, kvótákkal, előre meghatározott arányszámokkal vagy lehetőségek biztosításával. A záródokumentumot sikeresen elfogadták március 26-án. Azonban tekintettel a tagországok számára (193), illetve arra, hogy az érdekek nagyon polarizáltak, nem sikerült érdemi előrelépést elérni. Jelenleg nem látszik annak a lehetősége, hogy progresszíven az elfogadott nyelvezetet meghaladják. Az lehetne az egyetlen továbblépés – amit kiemelten az afrikai országok szeretnének –, hogy legyenek ún. szuverenitás klauzulák az ENSZ dokumentumokban, amelyek lényege, hogy a tagállamok minden rendelkezést a saját jogszabályaikkal, vagy elveikkel összhangban hajtanak végre. Ezzel azonban kiüresítenék az ENSZ intézményét. Két magyar civil szervezet, a Magyar Női Unió és a Magyar Női Karrierfejlesztési Szövetség aktívan részt vett a CSW-n. A Magyar Női Unió a fenntartható fejlődés, környezetvédelem és a nők helyzetével kapcsolatosan tartott kísérőrendezvényt.

Ferenczi Andrea a Magyar Női Karrierfejlesztési Szövetség képviseletében beszámolt a CSW 65. ülészakának keretében megrendezett civil fórumról. Elmondta, hogy kb. 650 előadás volt, a technikai kihívások nehéz feladat elé állították mind a szervezőket, mind a résztvevőket. A kétórás virtuális rendezvényen bemutatták, hogy egy magyar civil szervezet szemszögéből mit jelent 30 év demokráciában. A Szövetség március 16-án rendezhette meg programját, melynek címe „Women in Democracy for 30 Years – Central-Eastern European Experiences and Best Practises in the Beijing Spirit” („Nők a demokráciában 30 éve – Közép-kelet európai tapasztalatok és jógyakorlatok Peking szellemében”) volt. A műsorban bemutatták a civil szervezetük történetét és a visegrádi országok civil szervezeteivel kialakult együttműködésüket. Ez a térség nem kap kellő hangsúlyt a CSW rendezvényeken, ezért jelentős lehetőség volt, hogy az idén két magyar civil szervezet is kapott megszólalási lehetőséget. A programjuk témáját a CSW kiemelt témáival, valamint az Európai Unió, szövetségük szempontjából aktuális kihívásaival hozták összhangba, így érintették a minden nő és lány felhatalmazása, a női vezetés, a gazdasági szerepvállalás és igazságosság, valamint az oktatás és tisztességes munka területét. A rendezvényen méltatták az ENSZ CSW szerepét és munkájukat a nőszervezetek világszinten történő összehozásában. A kísérőrendezvényre hat előadással készültek és felkérést kaptak egy amerikai idősekkel foglalkozó civil szervezettől, valamint egy észt női szervezettől, hogy a kísérőrendezvényeiken tartsanak előadást. A Tematikus Munkacsoport tagjai figyelmébe ajánlotta a „Hungarian Women on CSW 65” You Tube csatornát, melyre az előadásait feltöltötték.

Sáfrány Réka a Magyar Női Érdekvégyesítő Szövetség képviseletében megkérdezte, hogy a CEDAW Egyezmény végrehajtásával kapcsolatos feladatok melyik tárcához tartoznak. Továbbá megkérdezte, hogy a Bizottság által közzétett list of issuesra elkészült-e már a kormányzati válasz, mikortól lesz nyilvános, illetve honnan érhető el az anyag. Továbbá megkérdezte, hogy a Tematikus Munkacsoport keretében reflektálhatnak-e rá.

Soós Andrea elmondta, hogy a CEDAW a CSTNM-hez tartozik, megkapták a list of issues-t és elkezdték a feldolgozását. Júniusi határidővel kell a KKM-nek megküldeni a válaszokat. Amikor a KKM kiküldi a jelentést, onnantól válik nyilvánossá és az ENSZ honlapján hozzáférhetővé.

Nógrádi Noá megkérdezte, hogy van-e olyan dokumentum, ami leírja a lépéseket a nők helyzetének erősítése a családban és a társadalomban akciótervvel kapcsolatosan, ez elérhető-e nyilvánosan. Elmondta, hogy a járványidőszakban sok nő jelezte az erőszakkal foglalkozó szervezeteknek, hogy még az átlagosnál is kevésbé érzik magukat biztonságban nem csak otthon, hanem az üresebb közterületen és a közösségi közlekedés eszközein is tovább nőtt a kiszolgáltatottságuk. Megkérdezte,

hogy a korlátozásokat ellenőrző, járőröző rendőrök, katonák kaptak-e utasítást arra, hogy erre figyeljenek, illetve kitérnek-e erre a felkészítésük folyamán.

Beneda Attila a nőpolitikai akciótervvel kapcsolatosan elmondta, hogy az ütemterv szerint halad a megvalósítása, két hónapon belül tervezik a következő munkacsoportülést, melyet követően konkretizálódnak az I. Intézkedési Terv végrehajtásának lépései. Sajnos az egész világra igaz, hogy a vírusjárvány okozta feszültség sok formában megjelenik. Természetesen a hatóságok igyekeznek fokozottan figyelni erre a kérdéskörre is. Jelezte, hogy a bűncselekmények tekintetében nem áll rendelkezésére olyan információ, hogy számottevően növekedett volna az ilyen típusú erőszakos cselekmények száma. Hangsúlyozta, hogy maga az érzés is elegendő, hogy tegyenek ellene. Ígértet tett rá, hogy felveszik a kapcsolatot az illetékes szaktárcával ez ügyben. Megköszönte a jelzést, és kérte a résztvevőket, hogy a későbbiekben is jelezzék, ha olyan esetről vagy tendenciáról van tudomásuk, ami cselekvést igényel.

3. Egyebek

Beneda Attila jelezte, hogy az 1. napirend keretében bemutatott kisfilm linkjét megküldik, kérte a tagokat, hogy osszák meg másokkal is. A jogalkotás érintően tájékoztatta a résztvevőket, hogy 2021. július 1-től 100%-os GYED-ben részesülnek az édesanyák. Továbbá elmondta, hogy 300 egyszülős család él ma Magyarországon, ez kb. fél millió gyermeket érint. 2021. július 1-től az árvaellátás minimális összegét 24.250 forintról 50.000 forintra emelték. **Beneda Attila** további hozzászólás hiányában az ülést lezárta.

Hangfelvétel alapján készítette: Józsa Teodóra szakreferens, Emberi Jogi Munkacsoport Titkársága, IM

Látta: dr. Kanta Tamás csoportvezető, Emberi Jogi Munkacsoport Titkársága, IM

Jóváhagyta: dr. Beneda Attila családpolitikáért felelős helyettes államtitkár, EMMI